

Φανταστικοί κόσμοι

Η άλλη εκδοχή της πραγματικότητας

Γράφει
 ο Ανδρέας
 Καρακίτσιος

Η επιτυχία του μυθιστορήματος του φανταστικού οφείλεται στην ιδιαιτερότητα του εφήβου. Ο έφηβος αναγνώστης ενθαρρύνεται να προσεγγίσει μια άλλη εκδοχή της πραγματικότητας και γοητεύεται από τον μαγικό και εξωλογικό κόσμο της φανταστικής αφήγησης, σχεδόν όπως και κατά τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας από την ατμόσφαιρα του λαϊκού παραμυθιού. Επιπρόσθετα εκλαμβάνει τη φανταστική αφήγηση ως περίπτωση ατομικής φυγής, ατομικής εισβολής ή ταύτισης και προβολής στην τρέχουσα πραγματικότητα. Τέλος, στο φανταστικό μυθιστόρημα είναι ευκολότερη η επεξεργασία θεμάτων, που το «κοινωνικό» μυθιστόρημα «αποφεύγει» (ομοφυλοφιλία, υπερβολικός αισθησιασμός, σαδισμός, κατάχρηση εξουσίας, βασανισμοί, βιαιότητες, κλπ.)

Στο φανταστικό μυθιστόρημα πρώτα από όλα προβάλλεται το μεγαλείο της δύσκολης διαδρομής όλων των ηρώων προς την ενηλικίωση, την ωριμότητα και τέλος προς την κατάκτηση της προσωπικής τους ταυτότητας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, το μυθιστόρημα *Ο Φύλακας της βαρύτητας*, του Μάικλ Ράιμαν, Πατάκης. Ο Σάμιον, η Άλσα και ο Όουεν, οι τρεις μικροί πρωταγωνιστές της ιστορίας, κρατούν την τύχη του κόσμου στα χέρια τους, γιατί αυτοί ξέρουν... Δεν πολέμουν απλά οι κακοί με τους καλούς αλλά οι περισσότεροι «σκεπτόμενοι» με τους λιγότερο «σκεπτόμενους», ή αλλιώς συγκρούονται οι δυνάμεις των νόμων της φυσικής με εκείνες της Βιολογίας.

Επίσης το μυθιστόρημα *Το χρονικό της Αραλουένης, ο μαθητευόμενος φυλάκτορας*, του Τζον Φλάναγκαν, Πατάκης. Το σκηνικό μεταφέρεται στον Μεσαίωνα με ιππότες και κάστρα και πανοπλίες. Ο μικρός Γουίλ, γρήγορος στα πόδια και με κοφτερό μυαλό, ονειρεύεται να γίνει ένας γενναίος ιππότης. Μέσα από περιπέτειες και νίκες επί των κακών ωριμάζει και μεγαλώνει.

Στο μυθιστόρημα *Η Άλεξ και ο ερwanικός τζέντλεμαν*, του Άντριεν Κρες, Ελληνικά Γράμματα, πρωταγωνιστεί η Άλεξ, μια μικρή δεκάχρονη κοπέλα με το αγορίστικο κούρεμα. Ασφυκτικά στο σχολικό περιβάλλον

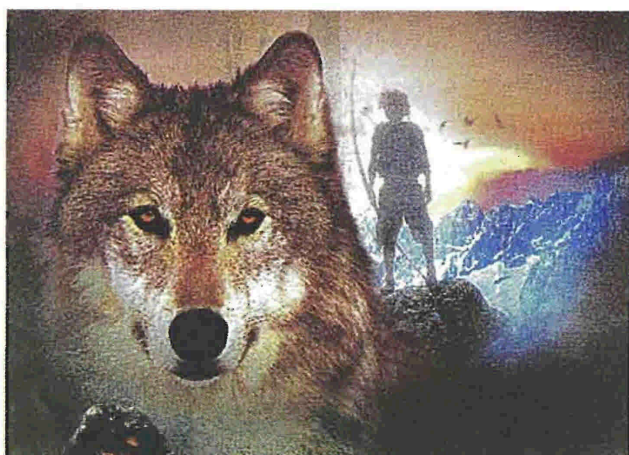
αλλά ένας ξεχωριστός δάσκαλος της ανοίγει την πόρτα της μεγάλης διαδρομής. Αυτής που οδηγεί μέσα από ένα μεγάλο ταξίδι στην αυτογνωσία και στην ωριμότητα. Στα συν του βιβλίου μια διάχυτη ατμόσφαιρα κωμικού και κιομοριστικού τόνου.

Οι κλασικές συμβάσεις των λαϊκών παραμυθιών οικοδομούν τη φανταστική ατμόσφαιρα, όπως στο *Ο μύθος του Αμέθουστου*, της Κόνι Κάιτσεριαν, Κέδρος. Η Μέρνιθ φοράει το μαγικό δαχτυλίδι αλλά ξεκινάει την προειδοποίηση της μητέρας της. Ξαφνικά όλα αλλάζουν και μαίνονται μάχες μεταξύ καλών και κακών. Συμμετέχουν τέρατα, απειλητικά ακέφαλα πλάσματα αλλά και γενναίοι πολεμιστές.

Τα παιδιά του λυχναριού - Η βασιλική κόμπρα της Κατμαντού, του Φίλιπ Κερ, Ψυχογιός. Πρόκειται για το δεύτερο μέρος της τριλογίας. Είναι ένας εξαιρετικό παραμυθιακό ανάγνωσμα στο οποίο τρία παιδιά εμπλέκονται σε περιπέτειες που τα οδηγούν σε μια μεγάλη περιπλάνηση από την Αίγυπτο στην Ινδία με τελικό προορισμό τη λύση του μυστηρίου: ποιος σκότωσε τον φίλο τους;

Η ιστορία του Τόρακ και των λύκων αναδεικνύει αξίες όπως η συντροφικότητα, η αυτοθυσία και η αφοσίωση

Η μικρή Αρτεμισία της Τάνιθ Λι είναι κόρη της θρυλικής πειρατίνας Μόλυ. Εδώ η Τζίνα Ντέιβις σε αντίστοιχο ρόλο

Έμφαση στην περιπέτεια δίνει *Ο πόλεμος των Δρακύνων*, των Κρίστοφερ Γκόλντεν & Τόμας Ε. Σινγκόσκι. Πρωταγωνιστεί ο Τίμοθι, ένα μικρό φυσιολογικό αγόρι χωρίς μαγικές δυνάμεις σε έναν κόσμο γεμάτο όντα με μαγεία και υπερφυσικές ικανότητες. Αντιμετωπίζει έφηβος πλέον έναν πολύ σοβαρό κίνδυνο. Θα τα καταφέρει; Η γλυκιά Κασσάνδρα είναι στο πλευρό του. Φτάνει αυτό;

Ο Επίορκος, τα χρονικά των προαιώνιων μυστηρίων, του Μισέλ Πέιβερ, Μίνωας. Το σκηνικό πηγαινει πολύ πίσω,

το 8.000 π.Χ. σε μια εποχή όπου οι άνθρωποι συνυπάρχουν με τα ζώα. Πρωταγωνιστεί ο Τόρακ, ένα πρόσωπο φορτισμένο με τις υπερβολές της παλαιολιθικής εποχής που ψάχνει για εκδίκηση. Πιστός του σύντροφος η αγέλη των λύκων. Μια ιστορία με ανατροπές και συμβολικές επισημάνσεις για αξίες, όπως η συντροφικότητα, η αυτοθυσία και η αφοσίωση.

Το τραγούδι του κυνηγού, του Ταδ Williams, Anubis. Ένα ιδιότυπο μυθιστόρημα, μια μοναδική περιπέτεια φαντασίας με στοιχεία που παραπέμπουν συνεχώς σε αλληγορικές ερμηνείες και νοηματοδοτήσεις. Μια οικογένεια γάτων, ένας μυθικός πατέρας και ένας χαρισματικός γάτος που αναλαμβάνει το

Θάλασσες και πειρατές

Σε διαφορετικό μήκος κύματος και σε διαφορετική εποχή κινείται το μυθιστόρημα *Πειρατικά*, της Τάνιθ Λι, Anubis. Ξεχωρίζει, γιατί η ηρώδα η Αρτεμισία κινείται σε μια ιστορική περίοδο με θρυλικούς πειρατές και κουρσάρους. Η μικρή Αρτεμισία, κόρη της θρυλικής πειρατίνας Μόλυ, αναζητώντας το μητρικό μορφοείδωλο, βρίσκει τη χαμένη της μνήμη και ανακαλύπτει τον εαυτό της.

Στο ίδιο φόντο (θάλασσα και πειρατές) είναι το *Ουράνιος Θρόνος*, της Ναόμι Νόβικ, Πατάκης. Αναπαριστά την Ευρώπη του 19ου αιώνα με αρκετά ιστορικά στοιχεία. Ωστόσο η αφήγηση κάνει άλματα και αναμειγνύει φανταστικά τέρατα και ιστορικές προσωπικότητες με παράξενα πρόσωπα με μαγικές ικανότητες.

ΒΙΒΛΙΟΔΡΟΜΙΟ
παιδιά και νέοι

Σαββατοκύριακο 4-5 Απριλίου 2009 • 15

Ένα κορίτσι στην Ιαπωνία εκπαιδεύεται να γίνει σαμουράι. Το μυθιστόρημα της Μάγιας Σνόου ξεχωρίζει για την θεματική του, όπως και η ταινία «Χανά», του Χιροκάζου Κόρε - Έντα

βαρύ φορτίο να συγκρουστεί με τους φορείς του κακού, κάτι δίποδα άτριχα πλάσματα...

Η σύγκρουση του Καλού με το Κακό που διαβάζεται με πολλούς τρόπους κυριαρχεί σε όλα τα φανταστικά μυθιστορήματα, όπως και στο *Ο Αλχημιστής*, *Τα μυστικά του Αθάνατου*, του Μάικλ Σκοτ, Εκδόσεις Ψυχογίος. Εδώ όμως προσφέρεται μια

άλλη ανάγνωση που υποβάλλει όχι απλά την υπεροχή του Καλού πάνω στο Κακό, αλλά την υπεροχή της ευφυΐας και της θέλησης απέναντι στη δύναμη και την εξουσία.

Έρχονται οι δράκοι, του Τζέιμς Α. Όουεν, Ψυχογίος. Το λιγότερο παιδικό μυθιστόρημα και το περισσότερο πολυεπίπεδο και πολυδιάστατο αφήγημα.

Τρεις άνδρες συναντώνται μια νύχτα και αντιμετωπίζουν ένα πρόβλημα βγαλμένο από τους θρύλους, τις παραδόσεις και τα παραμύθια. Μαζί με την εντυπωσιακή πλοκή, τον γοργό ρυθμό αφήγησης και τους εύστοχους διαλόγους, αναγνωρίζεται μια ανανεωτική οπτική αναπαράσταση του φανταστικού χώρου και των άπειρων εκδοχών του.

Ο Δεσμός του Ξίφους, της Μάγιας Σνόου, Πατάκης. Ξεχωρίζει για την ατμόσφαιρα και τη θεματική, εφ' όσον ο χώρος των γεγονότων είναι η εξωτική Άπω Ανατολή. Ένα κορίτσι ονειρεύεται τον παραμυθένιο κόσμο των σαμουράι την περίοδο της φεουδαρχικής Ιαπωνίας. Είναι το πρώτο μέρος μιας σειράς μυθιστορημάτων και φαντασιών που αναμένεται με ενδιαφέρον.

Το μαγεμένο χαλί, (βιβλίο 1), *Το λαγωνικό του Ρόουαν*, του Χένρι Νεφ, Ψυχογίος. Το πρώτο βιβλίο μιας καινούργιας σειράς που υπόσχεται περιπέτειες και μυστήριο. Πρωταγωνιστεί ο Μαξ, ένας φιλήσυχος νέος που βλέπει να αλλάζει η ζωή του μια μέρα στο μου-

σείο. Μυθολογικά στοιχεία, φαντασία και πρόσωπα από την κελτική παράδοση συνθέτουν μια άκρως ενδιαφέρουσα ατμόσφαιρα με περιπέτειες και ανατροπές.

Το μυστικό της άτυκτης πέστροφας ή η Βίβλος της Αμφιβολίας, του Γιώργου Κ. Παναγιωτάκη. Ένα άρτιο μυθιστόρημα με βαθύ ψυχαναλυτικό υπόστρωμα ως πλαίσιο αφήγησης. Εντυπωσιάζουν οι νεωτερικές τεχνικές αφήγησης και η αναπαραστατική αφηγηματική ικανότητα. Μια συναρπαστική περιπέτεια στην οποία πρωταγωνιστεί ο μικρός Ιούλιος, μια ονειρική οπτασία.

Ο Φίλιπ Πούλμαν αποτελεί εγγύηση ως συγγραφέας και τα μυθιστορήματά του είναι πάντα ερεθιστικά

Ο Φίλιπ Πούλμαν Ξαναχτυπά

Η Σάλι Λόκχαρτ και η τίγρη στο πηγάδι, του Φίλιπ Πούλμαν, Ψυχογίος είναι

περισσότερο αστυνομικό μυθιστόρημα ατμόσφαιρας του 19ου αιώνα. Καλογραμμένο με εξαιρετικούς διαλόγους και άνεση στην αναπαράσταση χώρων, τοπίων και ανθρώπων. Αποτελεί το τρίτο μέρος της τριλογίας με πρωταγωνίστρια τη Σάλι, μια νεαρή πανέξυπνη και έντιμη κοπέλα που συγκρούεται με μια σπείρα κακοποιών.

Ο Ανδρέας Καρακίτσος είναι καθηγητής στο Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης